

Кириченко Сергій Іванович,
аспірант кафедри криміналістики
та домедичної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
адвокат

ДО ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА ЗАХИСТ ОСОБАМ З ІНВАЛІДНІСТЮ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

КПК 2012 року проголосив, що завданнями кримінального провадження є захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охорона прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження, а також забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу і щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура.

Виходячи з таких завдань, законодавець передбачив обов'язкову участь захисника у кримінальному провадженні щодо осіб, які внаслідок психічних чи фізичних вад (німі, глухі, сліпі тощо) не здатні повною мірою реалізувати свої права, залучення до кримінального провадження сурдоперекладача для відповідного перекладу пояснень, показань особи. Унормування цих правовідносин у КПК носить фрагментарний характер та не охоплює усіх особливостей, що виникають під час кримінального провадження щодо особи, яка має психічні чи фізичні вади, що зменшують її процесуальну дієздатність. Це нерідко призводить до порушення прав осіб з інвалідністю у кримінальному провадженні через неврахування правозобов'язаними особами особливостей психічного чи фізичного стану підозрюваного, обвинуваченого.

Заявлена тема недостатньо обговорюється науковцями. Досліджено окремі питання щодо осіб з інвалідністю у кримінальному процесі на стадії виконання судових рішень. Підґрунтя дослідження складатимуть праці українських та зарубіжних вчених, зокрема, Г.М. Ветрової, А.В. Мурзановської, М.В. Даньшина, В.В. Заборовського, О.З. Панкевич, Е.Ю. Соболя, В.М. Попелюшка, С.П. Рабіновича, О.Ю. Татарова та ін.

За інформацією прес-служби Міністерства охорони здоров'я станом на 2017 рік в Україні щонайменше 1,7 млн. українців потребували психіатричної та наркологічної допомоги, а за даними Всесвітньої організації охорони здоров'я якщо показник глобального тягара захворювань для психічних розладів у 2004 році становив 13%, то в 2020 році – сягне 15%. При цьому найвищим цей показник є для країн Східної

Європи, до яких належить і Україна [1].

Разом з тим в Україні діє принцип презумпції психічного здоров'я, відповідно до якого кожна особа вважається такою, яка не має психічного розладу, доки наявність такого розладу не буде встановлена на підставах та в порядку, передбачених законами України. Зрозуміло, що основний обсяг інформації слідчий може отримати під час допиту, що являє собою регламентований кримінально-процесуальними нормами інформаційно-психологічний процес [2, с. 248].

Підсумовуючи, зазначимо, що потребує детального дослідження кримінально-процесуальне законодавство України щодо осіб з інвалідністю, з огляду на що можливе формулювання на його основі науково обґрунтованих практичних і методичних рекомендацій його удосконалення і практики застосування його норм з урахуванням міжнародно-правових норм про права людини.

Список використаних джерел:

1. Електронний ресурс. https://tsn.ua/ukrayina/mayzhe-2-milyoni-ukrayinciv-potrebuyut-psihiatrichnoyi-ta-narkologichnoyi-dopomogi-moz-921697.html?utm_source=page&utm_medium=readmore
2. Єфімов М.М. Деякі аспекти допиту різних категорій осіб при розслідуванні злочинів проти моральності. *Науковий вісник ДДУВС*, 2017. № 4. С. 246-253.

Kyrianova Veronika Olehivna,
Master's Degree Student.
Dnipropetrovsk State University
of Internal Affairs

Supervisor:

Pletenets Viktor,
candidate of law, associate professor,
Assistant Professor Criminalistics and
Premedical training Department
Dnipropetrovsk State University of
Internal Affairs

OBSTRUCTION OF AN INVESTIGATION IN MODERN CONDITIONS

The relevance of the consideration of the question of counteracting an investigation is primarily determined by the quantitative and qualitative changes in the structure of crime, which are characterized by the emergence of new types of crime and their modern methods of commission and concealment, The growing professionalism of criminals and their high level of technical education